

Л. О. Зашкільняк

Міхнік Адам

МІХНІК Адам (Michnik Adam; 17. 10. 1946, Варшава) – польський громадсько-політичний діяч, історик, публіцист. Ордени Заслуги ФРН (2001), Почес. Легіону (Франція, 2003), князя Ярослава Мудрого 3-го ступеня (2007), Білого Орла (Польща, 2010) та ін. Належав до лівих прокомуніст. організацій, але згодом розчарувався у соціалізмі і виступав з його критикою у молодіж. дискусій. клубах «Клуб кривого дзеркала», «Клуб пошукувачів суперечностей» (1961–64), де гартувалася політ. опозиція комуніст. режиму. 1964 вступив на істор. факультет Варшав. університету, брав участь у діяльності опозиц. до влади студент. організацій і заворушеннях. 1968 заарешт., після амністії працював на вироб-ві. 1975 екстерном завершив навч. у Познан. університеті. Після нетривалого перебування в Парижі (1976–77) повернувся до Польщі та долучився до роботи опозиц. Комітету захисту робітників (вирізнявся організац. і публіцист. активністю у сфері самвидаву). 1980 приєднався до незалеж. профспілк. об'єдн. «Солідарність». За цей період понад 100 разів був заарешт. і зазнав репресій. 1981 інтернов. і ув'язнений без вироку до 1984. У 1985 знову заарешт., за звинуваченням в антисоціаліст. діяльності засудж. до 3-х р. позбавлення волі. Після дострок. звільнення – радник лідера опозиції Л. Валенси. Брав участь у підготовці Круглого столу перемовин представників влади і опозиції (1989), який розпочав мирний процес демократизації Польщі. 1989 заснував часопис «Gazeta Wyborcza», обраний депутатом сейму (1989–91). Після 1991 розійшовся у поглядах із командою президента Л. Валенси і зосередився на редактор., публіцист. і громад. роботах, обстоюючи процеси демократизації. Погляди і позиція М. часто зазнавали критики з боку різних інтелектуал. і політ. середовищ, знаходилися в епіцентрі гострих дискусій у часи сусп. трансформації. Вітав утворення незалеж. України, підтримував процеси демократ. перетворень у ній. Автор

числен. публікацій у польс. та світ. ЗМІ, багатьох книжок з історії Польщі та сучас. політ. процесів у Європі та світі, перекладених багатьма мовами, зокрема укр. – «У пошуках свободи. Есеї про історію та політику» (2009), «Розмови між паном і панотцем» (2013; обидві – Київ). Гол. увагу в них приділяє аналізу соц. і політ. процесів у сучас. світі, взаємин між реліг. конфесіями та нац. спільнотами. Почес. д-р Міннесот. і Мічиган. університетів, Нової школи соц. дослідж. у Нью-Йорку (усі – США), почес. проф. Нац. університету «Києво-Могилян. академія».

Рекомендована література

1. Шевчук Д. Галерея авторитетів польського дисидента // Критика. 2005. № 7–8;
2. Підлуцький О. Шлях до свободи Адама Міхніка // ДТ. 2009. № 20;
3. Дисидент, якого не з'їдять: Адам Міхнік про українсько-польські суперечки й спільне майбутнє // Укр. тиждень. 2009. № 22;
4. Носова Б. М. Медійний дискурс есеїв А. Міхніка як історико-філософський аспект політичної комунікації // Інформ. суспільство. 2011. Вип. 14;
5. A. Dudek. Historia polityczna Polski 1989–2012. Kraków, 2013.

Бібліографічний опис:

Міхнік Адам / Л. О. Зашкільняк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-68960>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).